
Anteproxecto de Lei de garantías de prestacións sanitarias

CONSELLERÍA DE
SANIDADE

Servizo Galego de Saúde

Anteproxecto de Lei de Garantías de Prestación Sanitaria.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

A protección da saúde e atención sanitaria dos cidadáns constitúe o obxectivo común da política sanitaria. Con esta finalidade recoñécenselle aos pacientes un conxunto de dereitos específicos que teñen como elemento de unión o mandato establecido no artigo 43 da Constitución Española de 1978.

A Lei 14/1996, de 25 de abril, xeral de sanidade, veu establecer un sistema sanitario no que se definían, someramente, un grupo de dereitos e deberes dos usuarios. Pola súa parte, a Lei 16/2003, de 28 de maio, de cohesión e calidade do Sistema Nacional de Saúde, estableceu o dereito dos cidadáns a recibir asistencia sanitaria nun tempo máximo e a dispoñer, se ese é o seu desexo, dunha segunda opinión médica sobre o seu proceso, establecendo ao mesmo tempo diversas garantías en relación coas prestacións sanitarias.

Por último, a Lei 41/2002, de 14 de novembro, reguladora da autonomía do paciente e de dereitos e obrigacións en materia de información e documentación clínica establece, no marco da autonomía do paciente, o seu dereito a outorgar un documento de instrucións previas no que queden reflectidos os desexos do paciente ante unha situación futura que impida a manifestación dos mesmos.

No ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia, o Estatuto de Autonomía establece como competencia propia o desenvolvemento lexislativo e a execución da lexislación básica en materia de sanidade interior. Como consecuencia desta competencia foron aprobadas diversas normas legais entre as que cabe sinalar, a Lei 1/1989, de 2 de xaneiro, de creación do Servizo Galego de Saúde, a Lei 3/2001, de 28 de maio,

reguladora do consentimento informado e da historia clínica dos pacientes, e a Lei 8/2008, de 10 de xullo, de saúde de Galicia.

É precisamente esta última Lei, a que recolle no capítulo II do Título I, denominado dereitos e deberes sanitarios da cidadanía, todo un amplo abanico de dereitos que se deberán concretar, de acordo co establecido no artigo 16, mediante normas e instrumentos xurídicos que regulen o alcance, desenvolvemento e contido dos mesmos. Engade o mencionado artigo que as actuacións que se leven a cabo neste senso deberían estar dirixidas, de forma primordial, a velar polo efectivo cumprimento dos dereitos, deberes e garantías sanitarias.

II

A presente Lei ten como obxectivo outorgar as garantías necesarias aos usuarios do Sistema Público de Saúde de Galicia para o exercicio dos dereitos de atención sanitaria nos prazos establecidos, a libre elección de médico de familia, pediatra e de persoal de enfermaría, así como de centro hospitalario, á solicitude dunha segunda opinión médica, a formulación das instrucións previas e de información dos dereitos, deberes, servizos e programas do Sistema Público de Saúde de Galicia.

A Lei 8/2008, de 10 de xullo, establece, entre os dereitos relacionados coa prestación de servizos sanitarios por parte do Sistema Público de Saúde de Galicia, o de obter unha garantía de demoras máximas, de forma que determinadas prestacións sanitarias financiadas publicamente sexan dispensadas nuns prazos previamente definidos e coñecidos polos usuarios.

Establécese, por tanto, a facultade dos pacientes de recibir unha resposta sanitaria ao seu problema de saúde en tempo e forma, e que, é responsabilidade da administración sanitaria conxugar o dereito do paciente coas necesidades de programación da asistencia médica, de forma que se garanta un acceso suficiente, permanente e universal, sen discriminación nin arbitrariedade, a unha gama equilibrada de tratamentos de elevada calidade.

Neste senso, o tempo de resposta do Sistema Público de Saúde de Galicia debe conxugar, de acordo cos ditados da Unión Europea, a necesidade obxectiva do paciente na atención á situación do seu estado de saúde e á posible evolución da súa enfermidade, coa necesidade de facer un uso correcto e eficiente dos recursos existentes.

Non obstante, o obxectivo da administración sanitaria non pode consistir unicamente en reducir o tempo global de espera dos pacientes, senón que, ademais, debe garantir que cada programación se realiza de forma personalizada atendendo á situación sanitaria e ao contexto social de cada usuario.

Por iso, as estratexias de xestión da espera dos pacientes deben estar baseadas na indicación establecida polo profesional sanitario, na priorización dos pacientes en función da súa gravidade, na efectividade da atención sanitaria, así como no resultado previsible en cada intervención planificada.

A administración sanitaria da Comunidade Autónoma de Galicia considera necesario establecer recomendacións para homoxeneizar os criterios de indicación de intervencións cirúrxicas, consultas e probas diagnósticas e terapéuticas, establecendo así mesmo novos sistemas de avaliación que permitan difundir os resultados da xestión sanitaria e desenvolvendo instrumentos que identifiquen prioridades de resolución en termos clínicos, sociais e funcionais.

E todo isto reforzado coa introdución de novos obxectivos nos acordos de xestión vinculados a incentivos que permitan unha implicación maior, se cabe, dos profesionais da sanidade e cun sistema de garantía das prestacións que se establece para o caso de que o sistema non poida dar resposta adecuada nos tempos de espera establecidos.

III

A libre elección de médico de familia, profesional de enfermaría e pediatra é un dereito que se sustenta nos principios de liberdade do paciente, equidade no acceso ás

prestacións, participación dos cidadáns, así como, na eficacia e transparencia do sistema sanitario, ao que hai que unir a elección do centro hospitalario. Facer efectivo este dereito dentro dos parámetros que permitan unha planificación racional dos recursos e mediante o uso de mecanismos transparentes que aseguren unha aplicación eficaz en tempo e forma, vai contribuir á mellora do Sistema Público de Saúde de Galicia e a unha mellor identificación do cidadán co propio sistema.

A solicitude dunha segunda opinión médica cando se produce o diagnóstico dunha enfermidade de pronóstico fatal ou incurable, ou que comprometa gravemente a calidade de vida é un dereito do paciente que aparece recollido na Lei 16/2003, de 28 de maio. A Lei de Galicia 8/2008, de 10 de xullo, limitase a establecer como un dereito relacionado coa autonomía de decisión do usuario a segunda opinión médica que terá como obxectivo o fortalecemento da relación médico-paciente e complementar as posibilidades de atención sanitaria.

Garántese a posibilidade de solicitar unha segunda opinión médica, nos supostos establecidos, concretándose o recoñecemento por lei deste dereito ao mesmo tempo que se amplía a regulación mínima establecida na Lei 8/2008, de 10 de xullo.

O dereito do paciente a manifestar anticipadamente a súa vontade, nun documento de instrucións previas, para o momento en que non poida manifestalas, ven establecido orixinalmente na Lei de Galicia 3/2001, de 28 de maio, reguladora do consentimento informado e da historia clínica dos pacientes. Pola súa parte a Lei 8/2008, de 10 de xullo, de novo, limitase a facer unha referencia ao dereito en relación co consentimento informado por substitución.

Pola presente Lei garántese o dereito á manifestación das instrucións previas do paciente que serán tidas en conta polo persoal sanitario no marco do establecido na legalidade vixente.

O dereito á información sobre os dereitos e deberes dos pacientes no ámbito sanitario é fundamental para que os recursos dispoñibles se poidan utilizar de forma eficaz e eficiente. Os usuarios deben coñecer en todo momento os dereitos que lles asisten e

ao mesmo tempo deben asumir o cumprimento dos deberes que se establecen para manter a eficacia das garantías.

IV

En relación co contido da Lei, o seu Título preliminar establece o obxecto, os beneficiarios e algunhas definicións para mellor coñecemento dos termos utilizados na mesma. A expresión máis importante deste título establécese no alcance das garantías referidas á demora máxima de tempos de espera, á libre elección de médicos de familia, pediatras e persoal de enfermería e centro hospitalario e na garantía dunha segunda opinión médica.

O Título I da Lei refírese á regulación concreta dos tempos de resposta, ao sistema de garantías, ás obrigas dos pacientes e aos supostos de suspensión e perda da garantía.

O Título II refírese aos supostos do exercicio da libre elección de médico de familia, profesional de enfermaría e pediatra, así como, de centro hospitalario.

Pola súa parte, o Título III establece a garantía da segunda opinión médica e o exercicio deste dereito polos pacientes, mentres que o Título IV refírese á garantía do outorgamento das instrucións previas, facilitando ao paciente a formalización do documento que conteña a súa vontade ao establecer un terceiro suposto, xa contemplado noutras normas autonómicas, ao posibilitar o outorgamento do documento ante o funcionario ou o empregado público encargado do Rexistro Galego de Instrucións Previas.

Por último, o Título V, relativo á información, establece ao longo de varios capítulos as garantías que se establecen para que a información que se facilite ao paciente permítalle o coñecemento da súa situación con respecto ao tempo de espera e aos recursos dispoñibles para a atención sanitaria.

Establécese, así mesmo, o dereito do paciente a recibir información personalizada sobre o proceso da súa enfermidade e créase o Rexistro de pacientes en espera, adscrito ao Servizo Galego de Saúde.

Por todo o exposto o Parlamento de Galicia aprobou e eu, de conformidade co artigo 13.2º do Estatuto de Autonomía de Galicia e co artigo 24 da Lei 1/1983, de 23 de febreiro, de normas reguladoras da Xunta e da súa presidencia, promulgo en nome do Rei a Lei de garantías de prestación sanitaria.

CAPITULO I

Disposicións xerais

Artigo 1. *Obxecto e ámbito de aplicación.*

A presente Lei ten por obxecto establecer un sistema de garantías das prestacións sanitarias en relación aos seguintes dereitos:

- a) Dereito a que a atención sanitaria no ámbito hospitalario do Sistema Público de Saúde de Galicia, de carácter programado e non urxente, financiada publicamente, sexa dispensada de acordo a unhas demoras máximas nos tempos de resposta.
- b) Dereito á libre elección de médico de familia, pediatra e profesional de enfermaría, así como de hospital ou complexo hospitalario.
- c) Dereito a dispoñer dunha segunda opinión médica.
- d) Dereito a manifestar as instrucións previas.
- e) Dereito á información sobre os dereitos e deberes en relación coas prestacións sanitarias.

Artigo 2. Alcance.

1. A presente Lei será de aplicación en todo o territorio da Comunidade Autónoma de Galicia.
2. O alcance de cada unha das garantías dos dereitos que se recoñecen aos usuarios establécense no capítulo correspondente da presente Lei.

Artigo 3. Definicións.

1. Aos efectos da presente Lei entenderase por:

- a) Tempo máximo de acceso: Prazo de tempo, expresado en días naturais, que non poderá excederse para a realización dunha intervención cirúrxica, atender en consultas externas ou realizar unha proba diagnóstica ou terapéutica a un usuario do Sistema Público de Saúde de Galicia. Dito prazo computarase desde o momento da indicación da atención polo facultativo, que corresponderá coa data de entrada no rexistro de espera.
- b) Garantía de tempo máximo de acceso: Compromiso adquirido polo Servizo Galego de Saúde que supón atender ao usuario coas adecuadas condicións de calidade, dentro do tempo máximo de acceso establecido no su ámbito, que en ningún caso excederá do previsto na normativa estatal vixente.
- c) Perda da garantía: situación que da lugar a que quede sen efecto, para un determinado usuario e proceso, a garantía do tempo máximo de acceso por parte do Servizo Galego de Saúde.
- d) Suspensión da garantía: situación provisional na que queda suspendida de maneira transitoria e en tanto persistan as causas que motiven tal situación, a garantía do tempo máximo de acceso establecida polo Servizo Galego de Saúde.
- e) Segunda opinión médica: a emisión dun informe no que conste o diagnóstico ou a proposta terapéutica dun paciente afectado por algunha das enfermidades contempladas no alcance das garantías, e realizado por un profesional diferente do que emitiu o primeiro diagnóstico ou proposta terapéutica. A súa finalidade é contrastar un primeiro diagnóstico completo ou unha proposta terapéutica que axude ao paciente a tomar unha decisión entre as opcións clínicas dispoñibles.

Artigo 4. Beneficiarios.

1. Serán beneficiarios das garantías establecidas nesta Lei as persoas titulares dos dereitos á protección da saúde e a atención sanitaria contemplados no artigo 3 da Lei 16/2003, do 28 de maio, de cohesión e calidade do Sistema Nacional de Saúde e que teñan acreditado o dereito á asistencia sanitaria pública, conforme á normativa vixente.
2. En todo caso, será requisito indispensable para ser beneficiario das garantías previstas no apartado a) do artigo 1 desta Lei, que as persoas ás que se refire o apartado anterior, se encontren inscritas no Rexistro de pacientes en espera do Sistema Público de Saúde de Galicia.

CAPITULO II

Tempos máximos de acceso e sistema de garantías

Artigo 5. Fixación de tempos máximos de acceso

1. Os pacientes que requiran atención sanitaria hospitalaria, de carácter programado e non urxente, no ámbito do Sistema Público de Saúde de Galicia, terán garantida a mesma nos tempos máximos que se indican:
  - a) 60 días nas intervencións cirúrxicas.
  - b) 45 días nas consultas externas.
  - c) 45 días nas probas diagnósticas e/ou terapéuticas.
2. Os procedementos e situacións clínicas nos que se aplicarán os tempos máximos de resposta, estableceráanse na normativa de desenvolvemento.
3. O Servizo Galego de Saúde implantará un sistema de clasificación en prioridades baseado en aspectos clínicos, funcionais e sociais do paciente, e desenvolverá instrumentos que aseguren a súa aplicación homoxénea no seu ámbito territorial.
4. A selección de procedementos e situacións clínicas nas que se aplicarán os tempos máximos de espera basearanse, polo menos, nos seguintes criterios:

- a) Gravidade das patoloxías motivo da atención: patoloxías que na súa evolución posterior orixinan risco de morte ou de discapacidade ou diminúen de forma importante a calidade de vida.
- b) Efectividade da atención sanitaria: actuacións que aumenten a supervivencia, diminúan a discapacidade ou melloren a calidade de vida do usuario.
- c) Oportunidade da atención sanitaria: actuacións temperas que favorezan a recuperación da funcionalidade, eviten a progresión da enfermidade ou as secuelas da mesma.

5. O Servizo Galego de Saúde establecerá os tempos máximos dos procedementos e situacións clínicas garantidas en función da prioridade asignada polo facultativo, tendo en conta os criterios de priorización establecidos no apartado anterior e establecerá os procedementos necesarios para asegurar a súa aplicación homoxénea nos centros hospitalarios.

6. Os tempos aos que se refiren os apartados anteriores contaránse en días naturais a partir da data de entrada no Rexistro de pacientes en espera do Sistema Público de Saúde de Galicia, nos termos previstos na presente Lei.

7. Aos efectos do establecido no parágrafo primeiro, as consultas externas e as probas diagnósticas e terapéuticas, entenderanse referidas a un problema de saúde novo e que non teñan a consideración de revisión.

Artigo 6. Exclusiones.

1. Esta Lei non será de aplicación aos pacientes cuxa intervención cirúrxica ou proba diagnóstica e/ou terapéutica sexa programada e realizada durante o episodio de hospitalización no que se estableza a indicación.

2. Quedan, así mesmo, excluídas desta Lei:

- a) As intervencións cirúrxicas de carácter urxente, incluíndo os reimplantes de membros e a atención a queimados.
- b) As intervencións cirúrxicas de transplantes de órganos e tecidos, cuxa realización dependerá da dispoñibilidade de órganos, así como a atención sanitaria

ante situacións de catástrofe, de conformidade co previsto no artigo 25 da Lei 16/2003, do 28 de maio.

c) As intervencións cirúrxicas derivadas de complicacións de intervencións en centros sanitarios privados aos que o paciente se teña sometido voluntariamente, agás que a intervención sexa realizada como consecuencia da utilización da garantía establecida no artigo 7.4 desta Lei.

d) As intervencións cirúrxicas que non estean incluídas na carteira de servizos do Sistema Nacional de Saúde, regulada polo Real Decreto 1030/2006, do 15 de setembro ou normativa que o substitúa.

e) As intervencións que poidan requirir unha espera para as condicións adecuadas para a súa realización, como é o caso das relacionadas coa reprodución humana asistida, e, calquera outra na que concorra a espera por causa semellante.

f) A atención sanitaria diferente á que orixinou a inclusión do usuario no Rexistro de pacientes en espera.

Artigo 7. Sistema de garantías.

1. Calquera petición de consulta, proba diagnóstica e/ou terapéutica ou intervención cirúrxica será rexistrada polo Servizo Galego de Saúde, tralo cal o paciente quedará inscrito no Rexistro de pacientes en espera, de conformidade co sinalado nos artigos 30 e 31 desta Lei.

2. O Servizo Galego de Saúde ofertará ao paciente a realización da prestación no centro da rede pública que teña escollido de acordo co sinalado no artigo 15 da presente Lei.

3. En caso de que a espera prevista supere o tempo máximo establecido para a prestación da asistencia sanitaria, ofertarase a realización da prestación noutro centro da rede pública ou nun centro concertado.

4. Se o paciente non tivera recibido unha oferta para ser atendido no tempo máximo establecido, terá dereito a acudir a un centro privado da súa elección, ubicado

no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia e a ser reembolsado de acordo coas tarifas que se establezan regulamentariamente para o proceso realizado.

Artigo 8. Suspensión da garantía.

1. De conformidade co establecido na normativa estatal vixente o cómputo do tempo máximo de resposta quedará suspendido temporalmente, mentres persistan as causas que motiven tal situación, nos seguintes supostos:
  - a) Cando o usuario solicite o aprazamento da atención garantida durante un tempo determinado, sen renunciar á mesma e sempre que alegue causas debidamente xustificadas, como nacemento ou adopción dun fillo, matrimonio, falecemento ou enfermidade grave dun familiar ou cumprimento dun deber inescusable de carácter persoal durante os días que resulten indispensables para atendelo.
  - b) Cando concorra causa clínica que xustifique o aprazamento do proceso de atención.
  - c) En caso de acontecementos catastróficos, epidemias, folgas ou disfuncións graves que afecten a un ou máis centros ou servizos sanitarios.
2. O cómputo do tempo máximo de acceso volverá a realizarse unha vez que desaparezan as circunstancias que houberen motivado a interrupción do prazo.

Artigo 9. Perda da garantía.

1. De conformidade co establecido na normativa estatal vixente, quedarán sen efecto as garantías de resposta establecidas no presente capítulo:
  - a) Cando o usuario non houbese optado, no prazo establecido ao efecto, por algunha das alternativas ofertadas polo servizo de saúde ou rexeite o centro ou os centros alternativos ofertados polo servizo de saúde para a realización da asistencia.
  - b) Cando o paciente, unha vez requirido para a súa atención sanitaria, non se presente, sen motivo xustifico, á citación correspondente no centro que lle ofrezca o Servizo Galego de Saúde.
  - c) Se o paciente retrasa a atención, sen causa xustificada.
  - d) Se desaparece a indicación que xustificaba a atención garantida.

- e) Se o paciente renuncia voluntariamente á atención sanitaria garantida.
- f) O incumprimento das obrigas previstas nos apartados a), b) e d) do artigo 10 desta Lei.

2. Nos supostos previstos nos apartados a), c) e f) do apartado anterior continuará no rexistro de pacientes en espera, aínda que perderá a garantía respecto á esa atención.

Artigo 10. Obrigas dos pacientes inscritos no Rexistro de pacientes en espera.

Para que poda ser efectiva a garantía de tempo máximo de acceso establecida na presente lei, os usuarios inscritos no Rexistro de pacientes en espera están obrigados a:

- a) Manter actualizados os datos sobre o seu teléfono, domicilio ou correo electrónico, a efectos de chamamento, notificación ou localización por parte do Servizo Galego de Saúde.
- b) Xustificar a solicitude de aprazamento da atención garantida, cando concorran motivos persoais, e mediante o procedemento que se determine regulamentariamente.
- c) Comunicar coa antelación suficiente, sempre que sexa posible, a decisión de non presentarse a unha citación, polos medios que se determinen.
- d) Facilitar ao Servizo Galego de Saúde a información sanitaria que lle sexa requirida a efecto de poder asignarlle a alternativa máis adecuada para a realización da atención garantida.
- e) Poñer en coñecemento dos responsables das institucións sanitarias as irregularidades que observe no exercicio do dereito da garantía de tempo máximo de acceso, mediante o procedemento que se estableza regulamentariamente.
- f) Comunicar aos responsables das institucións a desaparición das causas persoais que xustificaron o aprazamento dunha intervención cirúrxica, consulta ou proba diagnóstica e/ou terapéutica, por motivos persoais.

CAPITULO III

Libre Elección

Artigo 11. Garantía de libre elección .de profesionais sanitarios e centro hospitalario.

1. Garántese o dereito dos usuarios á libre elección de médico de familia, pediatra e persoal de enfermería para a prestación de asistencia sanitaria en atención primaria, entre os que presten servizo no centro de saúde que teñan asignado.
2. Igualmente garántese o dereito dos usuarios á elección do centro ou complexo hospitalario, dependente ou concertado, do Servizo Galego de Saúde, para a realización dunha intervención cirúrxica, consulta externa ou a realización dunha proba diagnóstica ou terapéutica por un problema de saúde novo.
3. Queda excluído do dereito á libre elección a atención sanitaria domiciliaria e a de urxencia.

Artigo 12. Exercicio do dereito á libre elección.

- 1.- O dereito á libre elección de médico de familia, pediatra ou persoal de enfermería, así como de centro ou complexo hospitalario exercerase de forma individual por cada usuario con dereito á asistencia sanitaria pública.
- 2.- En caso de menores de idade non emancipados ou con declaración de incapacidade o dereito á libre elección corresponderá aos pais, tutores ou representantes legais, de conformidade coa lexislación vixente.
- 3.- A solicitude para o exercicio do dereito á libre elección poderá realizarse en calquera momento e sen necesidade de xustificación algunha. O procedemento para o seu exercicio determinarase con carácter regulamentario.
4. A elección efectuada polo usuario poderá ser denegada mediante resolución motivada polo órgano que se estableza na norma regulamentaria de desenvolvemento. Na resolución será preceptiva a incorporación do parecer do profesional elixido ou do xefe de servizo, cando se trate da elección dun centro hospitalario, tendo en conta os criterios que se indican no artigo seguinte.

Artigo 13. Criterios de asignación polo Servizo Galego de Saúde.

1. Cando o usuario non realice a elección de médico de familia, pediatra o persoal de enfermería o Servizo Galego de Saúde será o encargado de realizar a asignación dos profesionais, tendo en conta os criterios que se indican no apartado seguinte.

2. Para a asignación dos usuarios deberanse ter en conta, con carácter xeral, e sen prexuízo daqueles específicos por centro de saúde, os criterios seguintes:

- a) Mantemento das agrupacións familiares ou asimiladas.
- b) Mantemento de distribucións etarias de carácter homoxéneo.
- c) Usuarios asignados a cada profesional sanitario no centro de saúde mas próximo ao domicilio do usuario.
- d) Aqueles outros que, de forma excepcional, se consideren para cada caso en particular.

Artigo 14. Garantía de calidade asistencial

1. Coa finalidade de garantir a calidade asistencial, o Servizo Galego de Saúde establecerá o número adecuado de usuarios para cada médico de familia, pediatra e persoal de enfermería no ámbito da asistencia primaria. Os usuarios deberán ser informados, si así o solicitan, sobre o número de usuarios asignados ao profesional sanitario elixido.

2. Con carácter xeral o Servizo Galego de Saúde non asignará novos usuarios a un médico de familia, pediatra e persoal de enfermería, cando se supere o número de usuarios establecido para cada profesional. De forma excepcional poderá superarse este número cando non exista risco de deterioro da calidade asistencial e coa aceptación expresa do profesional sanitario ao que se lle asigne o usuario.

3. O exercicio do dereito á libre elección polos usuarios non xerará ningún tipo de indemnización a cargo do Servizo Galego de Saúde.

Artigo 15. Elección de centro ou complexo hospitalario.

O usuarios poderán elixir o centro ou complexo hospitalario desde o mesmo momento no que o médico de familia ou pediatra derive ao paciente a unha consulta, proba diagnóstica e/ou terapéutica ou para unha intervención cirúrxica para un problema de saúde novo.

CAPITULO IV

Segunda opinión médica

Artigo 16. *Garantía da segunda opinión médica.*

1. Garántese aos pacientes o dereito á segunda opinión médica en relación cun primeiro diagnóstico ou proposta terapéutica emitido por un profesional médico do Sistema Público de Saúde de Galicia.
2. A garantía da segunda opinión será aplicable a:
  - a) Enfermidades neoplásicas malignas.
  - b) Enfermidades neurolóxicas inflamatorias e dexenerativas invalidantes.
  - c) Confirmación de diagnósticos de enfermidade rara, tendo esta consideración aquela patoloxía con perigo de morte ou invalidez crónica e baixa prevalencia, entendida como aquela inferior a cinco casos por cada dez mil habitantes, incluídas as de orixe xenético.
3. A segunda opinión médica poderá solicitarse a calquera outro profesional médico do Sistema Público de Saúde de Galicia.
4. Só en circunstancias excepcionais e debidamente xustificadas, o Servizo Galego de Saúde, poderá facilitar a obtención dunha segunda opinión médica noutro centro público doutra comunidade autónoma.

Artigo 17. *Exclusións.*

1. Quedan excluídas da consideración de segunda opinión as peticións de informes ou certificados médicos para compañías aseguradoras, mutuas de accidentes de traballo e enfermidades profesionais, Administración de xustiza, e outras administracións públicas ou persoas físicas ou xurídicas con fins distintos aos asistenciais.
2. Así mesmo, non terá a consideración de segunda opinión médica a continuidade de estudos médicos en outro centro sanitario ou a realización de probas ou informes indicados polo facultativo encargado do tratamento.

Artigo 18. *Exercicio do dereito a pedir unha segunda opinión.*

1. O dereito a unha segunda opinión médica poderán exercelo:

- a. Todos os usuarios legalmente capacitados e individualmente considerados desde os dezaseis anos de idade.
  - b. Cando o paciente estea circunstancialmente incapacitado para tomar decisións, por criterio do profesional médico que presta a asistencia, o dereito corresponderalles aos seus familiares ou ás persoas vinculadas de feito.
  - c. No caso de familiares, darase preferencia ao cónxuxe ou, se é o caso, a quen teña a condición legal de parella de feito. No seu defecto, aos familiares de grao máis próximo e, dentro do mesmo grado quen exerza de coidador ou, a falta deste, o de maior idade.
  - d. Cando o paciente estea incapacitado legalmente, o dereito corresponderá ao seu representante legal, acreditando de forma clara e inequívoca, en virtude da correspondente sentenza de incapacitación, que está legalmente habilitado/a para tomar decisións que afecten á persoa incapacitada.
  - e. No caso de pacientes menores de idade o dereito poderá exercelo o seu representante legal.
2. A intervención das persoas citadas nas letras b) a d) deberá ser adecuada ás circunstancias e proporcionada ás necesidades que sexa necesario atender, a favor do paciente e con respecto á súa dignidade, atendendo sempre a criterios médicos obxectivos.
  3. O dereito a unha segunda opinión médica só se poderá exercer unha vez en cada proceso asistencial e co único obxecto de contrastar un primeiro diagnóstico completo ou unha indicación terapéutica.
  4. Regulamentariamente determinaranse os efectos e o procedemento para o exercicio do dereito a unha segunda opinión médica.
  5. A Consellería competente en materia de Sanidade e o Servizo Galego de Saúde velarán para que exista información accesible e completa sobre o exercicio deste dereito nos centros hospitalarios.

Artigo 19. Autorización e emisión da segunda opinión médica.

1. O prazo para a resolución da solicitude da segunda opinión médica será de dez días hábiles contados a partir da solicitude e comunicarase de forma fidedigna e inmediata ao solicitante. Transcorrido o prazo indicado sen que se tivera emitida a resolución, entenderase que a mesma é favorable por silencio administrativo, e darase traslado da solicitude e da documentación correspondente ao facultativo ou servizo indicado polo paciente ou, no seu defecto, ao que corresponda.
2. A emisión da segunda opinión deberá realizarse no prazo de quince días hábiles, contados a partir do seguinte ao de emisión da resolución, ou en caso de silencio, desde o día seguinte a aquel no que debера resolverse expresamente a solicitude. O facultativo encargado de emitir a segunda opinión poderá solicitar en función da complexidade do asunto ou da documentación que se lle transmita, unha ampliación de ata cinco días do prazo indicado.
3. O prazo indicado no apartado anterior suspenderase en caso de que sexa necesaria a práctica de novas probas diagnósticas.

Artigo 20. *Garantía de atención clínica.*

1. Emitido o informe de segunda opinión, garantirase ao paciente a atención clínica que precise, conforme á carteira de servizos do Sistema Público de Saúde de Galicia e tendo en conta o seu dereito a decidir libremente, despois de recibir a información adecuada, entre as opcións clínicas ou terapéuticas dispoñibles.
2. A atención sanitaria que se precise axustarase ao establecido nesta lei sobre tempos máximos de acceso.

CAPITULO V

Instrucións previas

Artigo 21. *Dereito a manifestar as instrucións previas.*

1. Conforme ao establecido na normativa estatal de carácter básico, polo documento de instrucións previas, unha persoa, maior de idade, capaz e libre, manifesta anticipadamente a súa vontade, co obxecto de que esta se cumpra no

momento no que cheque a situacións nas que non sexa capaz de expresalos persoalmente, sobre os cuidados e o tratamento da súa saúde, ou, unha vez chegado o falecemento, sobre o destino do seu corpo e dos órganos do mesmo.

2. As instrucións previas constarán sempre por escrito nun documento no que a persoa outorgante poderá designar un representante para que sirva de interlocutor co médico ou equipo sanitario para a procura do cumprimento das mesmas.

Artigo 22. Garantía de cumprimento das instrucións previas.

1. A Administración sanitaria adoptará as medidas necesarias para garantir a vontade dos pacientes recollida no documento de instrucións previas. Non serán de aplicación as instrucións previas contrarias ao ordenamento xurídico, á "lex artis", nin as que non se correspondan co suposto de feito que o suxeito teña previsto no momento de manifestalas.

2. O documento de instrucións previas outorgado de acordo co previsto no apartado anterior deberá ser respectado polo persoal sanitario, polos centros, servizos e establecementos sanitarios e por todas as persoas que teñan relación co outorgante, a partir do preciso momento no que o outorgante non poda manifestar a súa vontade.

Artigo 23. Formalización e rexistro das instrucións previas.

1. O documento de instrucións previas formalizarase por escrito mediante un dos seguintes procedementos:

- a) Ante Notario. Neste suposto non será necesaria a presenza de testemuñas.
- b) Ante tres testemuñas, maiores de idade e con plena capacidade de obrar, dos cales, polo menos dous, non poderán ter relacións de parentesco ata o segundo grado nin estar vinculados por relación patrimonial co outorgante.
- c) Ante o persoal do Rexistro Galego de Instrucións Previas, nas condicións que se establezan regulamentariamente.

2. As instrucións previas poderán modificarse, ampliarse, concretarse ou deixarse sen efecto en calquera momento por vontade do outorgante, sempre que conserve a súa capacidade, deixando constancia expresa e indubidada. Nestes supostos, o

documento posterior revoca o anterior, salvo manifestación expresa contraria do outorgante.

Artigo 24. *Rexistro Galego de Instrucións Previas.*

No Rexistro Galego de Instrucións Previas inscribíranse os documentos emitidos no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia coa finalidade de facilitar o coñecemento da existencia dos mesmos aos profesionais encargados da asistencia sanitaria e do acceso e a consulta polas persoas autorizadas. A organización e o funcionamento do Rexistro Galego de Instrucións Previas establecerase regulamentariamente.

CAPITULO VI

INFORMACIÓN

Sección 1ª

Garantía da información sobre os dereitos e deberes

Artigo 25. *Garantías de información.*

1. Todos os centros sanitarios do Servizo Galego de Saúde, terán a disposición dos usuarios, a información clara, veraz e transparente sobre as diferentes garantías recollidas nesta Lei. Os usuarios poderán solicitar as aclaracións que precisen sobre cada unha delas. No suposto de que non sexa posible entregar a mesma no momento, seralle remitida ao domicilio que se indique por medios telemáticos á maior brevidade posible.
2. Así mesmo, dita información estará dispoñible, baixo as mesmas premisas que no apartado anterior, nas ferramentas de información permanente que o Servizo Galego de Saúde manteña cos cidadáns.
3. A información estará orientada á consecución dos seguintes fins:
  - a) O coñecemento dos dereitos, os instrumentos de protección e a forma adecuada de exercelos.
  - b) A que os cidadáns poidan facer unha elección libre e informada.

c) A que os cidadáns coñezan as excepcións, limitacións e as consecuencias dos incumprimentos dos requisitos que lle son de aplicación como deberes.

Sección 2ª

Características comúns aos sistemas de información

Artigo 26. Sistemas de información.

1. A Consellería competente en materia de sanidade establecerá un sistema de información sobre a aplicación da presente Lei.
2. O sistema de información haberá de definir e recabar a información que permita coñecer e estudar os progresos e avances na consecución dos obxectivos marcados nesta lei.
3. O sistema terá presente toda a regulación que garante o dereito á confidencialidade dos datos que se manexen.
4. O sistema contará cun mecanismo de avaliación continua que permita a detección precoz das desviacións e xere accións correctoras que garantan a efectividade final das medidas.

Sección 3ª

Informe anual

Artigo 27. Informe anual.

1. A Consellería competente en materia de sanidade elaborará un informe anual sobre a aplicación desta lei que será presentado no Parlamento de Galicia no primeiro trimestre de cada ano natural.
2. Respecto dos tempos de resposta, dito informe incluirá os datos do ano inmediatamente anterior sobre o total de pacientes en espera aos que se refire a presente Lei; os tempos medios de espera e o número de pacientes que teñen feito uso da garantía establecida por esta Lei, así como, no seu caso, as medidas correctoras encamiñadas a mellorar a atención sanitaria no Sistema Público de Saúde

de Galicia para evitar a superación, se a houbera, dos referidos tempos máximos de resposta.

Sección 4ª

Sistema específico de información sobre tempos de acceso

Artigo 28. *Información xeral dos tempos de acceso.*

O Servizo Galego de Saúde facilitará información semestral, a toda a cidadanía, a través de seu portal Web, sobre o número de pacientes que figuran en espera e o tempo medio de espera para os distintos procedementos realizados por cada unha das especialidades e desagregados por centro sanitario.

Artigo 29. *Información personalizada.*

1. Cada paciente, o seu representante legal ou persoa debidamente autorizada, recibirá información personalizada sobre o tempo máximo de acceso estimado para a atención sanitaria solicitada.
2. O Servizo Galego de Saúde disporá dos mecanismos que faciliten o proceso de información individualizada.

Artigo 30. *Rexistro de pacientes en espera de Galicia.*

1. O Rexistro de pacientes en espera de Galicia, adscríbese ao Servizo Galego de Saúde.
2. O obxecto deste rexistro é inscribir a todos os pacientes que soliciten unha atención hospitalaria de carácter programado e non urxente, indicada por un facultativo especialista de calquera centro do Servizo Galego de Saúde.
3. O Rexistro de pacientes en espera de Galicia terá carácter único e a súa estrutura, organización e funcionamento establecerase regulamentariamente.
4. A data de entrada no Rexistro de pacientes en espera corresponderase co momento da indicación da atención polo facultativo solicitante.

5. O Servizo Galego de Saúde definirá o procedemento, mediante o cal se establecerá a indicación da atención por parte do facultativo responsable de realizar a intervención cirúrxica, consulta ou proba diagnóstica e/ou terapéutica.

Artigo 31. Datos rexistrables.

O rexistro identificará aos pacientes en espera con dereito á garantía da atención sanitaria contemplada no capítulo II desta Lei e con esa finalidade deberá recoller, como mínimo, os seguintes datos:

- a. Datos de identidade do paciente.
- b. Data de indicación polo facultativo responsable do paciente.
- c. Data de mecanización no Rexistro.
- d. Aceptación polo paciente da indicación, cando proceda.
- e. Procedemento garantido e tempo máximo de acceso.
- f. Data da oferta alternativa.
- g. Rexistro da decisión do paciente (aceptación ou rexeita da oferta alternativa).
- h. Data do inicio da suspensión, se procede.
- i. Causa da suspensión do cómputo do tempo máximo de acceso, se procede.
- j. Data de reinicio do cómputo do tempo máximo de acceso, unha vez desaparecida a causa que motivou a suspensión, se procede.
- k. Data da perda da garantía, se procede.
- l. Causa que motiva a perda da garantía, se procede.
- m. Data da baixa no Rexistro, se procede.
- n. Causa da baixa no Rexistro, se procede.

Artigo 32. Documento acreditativo

O Servizo Galego de Saúde establecerá o mecanismo polo que o paciente recibirá o documento acreditativo do dereito de garantía, o cal deberá conter, polo menos, os seguintes datos:

- a) Data de comezo do cómputo do tempo máximo de acceso.
- b) Tempo máximo de acceso garantido.

- c) Información sobre a repercusión da solicitude por parte do paciente de aprazamento por motivos persoais xustificados, de acordo co criterio establecido no Real Decreto 605/2003, de 23 de maio, polo que se establecen medidas para o tratamento homoxéneo da información sobre listas de espera no Sistema Nacional de Saúde.
- d) Tempo máximo de acceso para recibir á atención garantida nos centros alternativos.
- e) Modo no que se realizarán as notificacións e comunicacións entre o paciente e o centro.
- f) Procedemento para consultar a súa situación de espera e posición no Rexistro.
- g) Procedemento para exercer o seu dereito á atención no tempo máximo de garantido e formular calquera queixa ou suxestión.

Disposición transitoria única. *Vixencia da normativa regulamentaria actual.*

En tanto no se elabore a normativa de desenvolvemento da garantía de tempo máximo de acceso e da garantía do dereito á segunda opinión médica, permanecerán en vigor o Decreto 104/2005 de 6 de maio, de garantías de tempos máximos de espera na atención sanitaria e o Decreto 205/2007, de 27 de setembro, polo que se regula o dereito á segunda opinión médica no sistema sanitario público galego.

Disposición derogatoria única.

Quedan derogadas as disposicións de igual ou inferior rango cuxo contido se opoña ao establecido na presente Lei.

Disposición final primeira. Autorización para actualizar os tempos máximos de acceso.

Autorízase ao Consello da Xunta de Galicia para adaptar mediante Decreto, a proposta da persoa titular da consellería con competencias en materia de sanidade, os tempos máximos de acceso que se establecen no artigo 6 co fin de adaptalos á

realidade sanitaria de cada momento, ás necesidades dos usuarios e á evolución dos indicadores socioeconómicos da Comunidade Autónoma de Galicia.

Disposición final segunda. *Habilitación normativa.*

Autorízase á Xunta de Galicia para ditar cantas normas sexan precisas para o desenvolvemento e execución desta Lei.

Disposición final terceira. *Prazo para a aprobación da normativa de desenvolvemento pola Xunta de Galicia.*

No prazo de seis meses a partir da entrada en vigor desta Lei, a Xunta de Galicia aprobará a normativa de desenvolvemento prevista na mesma.

Disposición final cuarta. *Modificación da Lei 8/2008, do 10 de xuño, de saúde de Galicia.*

A Lei 8/2008, do 10 de xuño, de saúde de Galicia queda modificada nos seguintes termos:

Un. Modifícase a letra c) do parágrafo 3 do artigo 24 que terá a seguinte redacción

“c) Nove vogais en representación das organización sindicais presentes na mesa sectorial de negociación do Servizo Galego de Saúde”.

Dous. Modifícase o parágrafo 4 do artigo 121 que terá a seguinte redacción:

“4. Os postos de traballo do persoal directivo entenderase como de especial dedicación e serán incompatibles con calquera outra actividade pública ou privada agás as derivadas do docencia universitaria nos termos do artigo 4 da Lei 53/1984, de 26 de decembro, de incompatibilidades do Persoal ao Servizo das Administracións Públicas”.

Dous. A Disposición transitoria segunda queda sen efecto.

Disposición final quinta. *Entrada en vigor.*

A presente lei entrará en vigor aos dous meses da súa publicación no Diario Oficial de Galicia.

Santiago de Compostela,